

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ T. M., 2/ Z. M.**, zastúpených JUDr. M. P. proti žalovanému **A.**, IČO: X., zastúpenému JUDr. L. P., o **4 180,40 €**, vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 9 C 157/2008, v konaní o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 29. januára 2010, sp. zn. 7 Co 6/2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Nitre z 29. januára 2010, sp. zn. 7 Co 6/2010, **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Nitra rozsudkom z 19. novembra 2009 č. k. 9 C 157/2008-138 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcom 1/,2/ sumu 4 172,82 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobcom 1/, 2/ priznal celú náhradu trov konania, s tým, že o ich výške rozhodne samostatným uznesením.

Krajský súd v Nitre na odvolanie žalovaného, uznesením zo dňa 29. januára 2010 sp. zn. 7 Co 6/2010 toto odvolanie odmietol. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že dňa 4. decembra 2009 podala právna zástupkyňa žalovaného proti rozsudku súdu prvého stupňa odvolanie bez odôvodnenia. Uviedla len to, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (ohľadne odstúpenia od zmluvy), vec nesprávne právne posúdil a že podrobné dôvody odvolania doručí súdu do piatich dní. Súd prvého stupňa neodstránil vady odvolania postupom podľa § 209 ods. 1 O.s.p., ale vec predložil odvolaciemu súdu na rozhodnutie. Odvolací súd po zistení, že odvolanie nie je odôvodnené a že súd prvého stupňa neodstránil túto vadu odvolania postupom podľa § 211 ods. 1 O.s.p. sám uznesením

zo dňa 18. januára 2010 sp. zn. 7Co/6/2010 vyzval právnu zástupkyňu žalovaného, aby v lehote 3 dní doplnila svoje odvolanie o náležitosti odvolania podľa § 205 ods. 1 O.s.p. t.j. o dôvody odvolania a uvedenie, v čom napadnuté rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa v odvolacom konaní domáha. Výzvu odvolacieho súdu právna zástupkyňa žalovaného prevzala dňa 19. januára 2010. Písomným podaním doručeným súdu osobne dňa 25. januára 2010 doplnila odvolanie žalovaného o dôvody odvolania. Odvolací súd posúdil odvolanie žalovaného ako podané bez odôvodnenia, pretože dôvody odvolania doplnil až po uplynutí lehoty, v ktorej mohol dôvody odvolania doplniť. Odvolanie nemalo všetky zákonom požadované náležitosti, odvolací súd nemohol v odvolacom konaní riadne konať a o odvolaní meritórne rozhodnúť, preto odvolanie žalovaného v zmysle § 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p. odmietol. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 O.s.p. a § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal žalovaný dovolanie a žiadal ho zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Uviedol, že odmietnutím odvolanie mu bola v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. odňatá možnosť konať pred súdom, keď odvolací súd rozhodoval dňa 29. januára 2010, kedy už mal k dispozícii nielen odvolanie doručené súdu dňa 4. decembra 2009 ale aj podrobné dôvody odvolania doručené súdu dňa 25. januára 2010. Poukázal na to, že v podanom odvolaní zo dňa 4. decembra 2009 voči konkrétnemu rozsudku boli uvedené zákonné dôvody ako aj rozsah odvolania, pričom tohto názoru musel byť i odvolací súd, inak by mu nezasielal výzvu na doplnenie podania a bol by odvolanie ihneď odmietol. Poukázal v tomto smere na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré v obdobných veciach zaujali už právny názor.

Žalobcovia 1/, 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu ho žiadali ako nedôvodné zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanovení § 237, § 238 a § 239 O.s.p. V ustanovení § 237 O.s.p. sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu. Ustanovenie § 238 O.s.p. upravuje dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme rozsudku a v ustanovení § 239 O.s.p. sú uvedené dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme uznesenia.

Žalovaný napadol dovolaním uznesenie odvolacieho súdu.

V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa doslovného znenia § 239 ods. 3 O.s.p. však ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, znalečnom, tlmočnom a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Nakoľko je v prejednávanej veci dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ktorým odmietol odvolanie žalovaného, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalovaného z ustanovenia § 239 O.s.p. nemožno vyvodit'.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania

podľa § 239 O.s.p., ale komplexne sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (ide o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, o prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, o prípad odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

V rámci toho prieskumu dovolací súd ustálil, že došlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. zakladajúcej prípustnosť a dôvodnosť dovolania, t.j. že odvolací súd svojim postupom odňal žalovanému možnosť konať pred súdom.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.) je treba rozumieť taký chybný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

O taký prípad v prejednávanej veci ide z dôvodu, že odvolací súd pri prejednávaní a rozhodovaní veci nepostupoval v súlade s právnymi predpismi a žalovanému znemožnil uplatniť procesné práva priznané mu právnym poriadkom na zabezpečenie jeho práv a oprávnených záujmov, čím odvolacie konanie touto vadou zaťažil.

Základné právo na súdnu ochranu podľa § 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústavy) zaručuje, že každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, bolo možné odôvodniť len dôvodmi, uvedenými v ustanovení § 205 ods. 2 písm. a/ až f/ O.s.p.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s.p.).

Súd prvého stupňa uznesením vyzve toho, kto podal odvolanie neobsahujúce náležitosti podľa § 205 ods. 1 a 2, aby chýbajúce náležitosti doplnil a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/. Ak sa aj napriek výzve súdu odvolanie nedoplní alebo ak ide o oneskorené odvolanie alebo odvolanie podané tým, kto naň nie je oprávnený, predloží súd prvého stupňa odvolanie na rozhodnutie odvolaciemu súdu (§ 209 ods. 1 O.s.p.).

Ak súd prvého stupňa nesprávne postupoval podľa § 209 ods. 1, odvolací súd sám vyzve toho, kto podal odvolanie, aby doplnil chýbajúce náležitosti, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania podľa § 218 ods. 1 písm. d/ (§ 211 ods. 1 veta prvá O.s.p.).

Odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré nemá náležitosti podľa § 205 ods. 1, 2 O.s.p. ak boli dodržané podmienky podľa § 209 ods. 1 a § 211 ods. 1 (§ 218 ods. 1 písm. d/ O.s.p.)

Ak je z odvolania zrejmé, ktoré rozhodnutie je odvolaním napadnuté a v akom rozsahu odvolateľ rozhodnutie napadá, potom neuvedenie údajov o tom, v čom vidí nesprávnosť rozhodnutia alebo postupu súdu prvého stupňa, nebráni pokračovaniu odvolacieho konania a nie je na mieste odmietnutie odvolania.

Kým citované ustanovenia §§ 205 ods. 1, 209 ods. 1 , 211 ods. 1 a 218 ods. 1 O.s.p. upravujú náležitosti odvolania, postup súdu v prípade ich nedostatku a procesný následok oneskorene podaného odvolania, prípadne neodstránenia nedostatku náležitostí odvolania, ktorým je odmietnutie odvolania, citované ustanovenie § 205 ods. 3 O.s.p. stanovuje čas,

dokedy možno rozšíriť rozsah a dôvody odvolania. Tento čas je ohraničený uplynutím odvolacej lehoty, ktorá je určená ustanovením § 204 ods. 1 O.s.p. S nedodržaním času stanoveného na vykonanie procesného úkonu odvolateľa spočívajúceho v možnosti rozšíriť dôvody podaného odvolania zákon nespája ako procesný následok odmietnutie odvolania. Z gramatického ako i logického výkladu ustanovenia § 205 ods. 3 O.s.p. vyplýva, že sa môže týkať len rozšírenia už existujúcich dôvodov odvolania, teda len prípadov, v ktorých odvolanie spĺňa náležitosti vyplývajúce z ustanovenia § 205 ods. 1 O.s.p. Nemožno totiž rozširovať niečo, čo vôbec nie je. Len nedostatok akýchkoľvek dôvodov odvolania predpokladá v zmysle citovaného ustanovenia § 209 O.s.p. výzvu súdu na doplnenie dôvodov odvolania a možnosť odvolateľa v lehote desiatich dní od jej doručenia odstrániť tento nedostatok. Kým tento nedostatok nie je odstránený, použitie citovaného ustanovenia § 205 ods. 3 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nemožno ním preto odôvodňovať nemožnosť doplnenia odvolania o chýbajúce náležitosti a odmietnutie odvolania z tohto dôvodu. Procesným dôsledkom nedodržania času, v ktorom odvolateľ má možnosť rozšíriť existujúce, teda pôvodné dôvody odvolania, môže byť len to, že odvolací súd na rozšírené, resp. ďalšie dôvody odvolania neprihliadne.

V prejednávanej veci niet pochyb o tom, že žalovaný v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa označil rozhodnutie, proti ktorému smeruje, uviedol v ňom, že sa odvoláva proti tomu, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (najmä ohľadne odstúpenia od zmluvy žalobcami 1/, 2/ z dôvodu porušenia povinnosti vyplývajúcich zo zmluvy o obstaraní zájazdu žalovaným) a vec nesprávne posúdil.

Súd prvého stupňa bez toho, aby postupoval podľa § 209 ods. 1 O.s.p. postúpil vec odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní, odvolací súd, ktorý dospel k záveru, že odvolanie nemá zákonné náležitosti, uznesením zo dňa 18. januára 2010 sám vyzval žalovaného, aby odvolanie doplnil o náležitosti odvolania podľa § 205 ods. 1 O.s.p. s poučením, že inak odvolací súd odvolanie odmietne. Uznesenie prevzala právna zástupkyňa žalovaného dňa 19. januára 2010 (č. l. 158 spisu) a dňa 25. januára 2010 doplnila odvolanie v zmysle uvedenej výzvy podaním na odvolací súd (č. l. 159 spisu).

Ak preto odvolací súd v zmysle § 211 ods. 1 O.s.p. sám vyzval odvolateľa na doplnenie odvolania a odvolateľ v lehote určenej odvolacím súdom dôvody odvolania

doplnil, nemohol odmietnuť odvolanie s poukazom na § 218 ods. 1 písm. d/ O. s.p.

Z uvedeného preto vyplýva, že odvolací súd takýmto nesprávnym rozhodnutím o odmietnutí odvolania odňal žalovanému možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Uvedená skutočnosť, že došlo v konaní k procesnej vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je nielen dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania, ale zároveň je tiež okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 1, 4 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. januára 2011

JUDr. Vladimír Magura, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová